

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija

**GAMTINIŲ DUJŲ RINKOS STEBĖSENOS ATASKAITA UŽ
2013 M. IV KETV.**

Vilnius, 2014

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija
Verkių g. 25C-1,
LT-08223 Vilnius
Tel. +370 5 213 5166
Faks. +370 5 213 5270
El. p. rastine@regula.lt
www.regula.lt

2014 m. vasaris

TURINYS

ĮVADAS.....	4
1. GAMTINIŲ DUJŲ IMPORTAS.....	6
1.1. Rinkos dalyviai	6
1.2. Rinkos apimtis.....	6
2. GAMTINIŲ DUJŲ PERDAVIMAS	10
2.1. Rinkos dalyviai	10
2.2. Rinkos apimtis.....	10
2.3. Investicijos	12
3. GAMTINIŲ DUJŲ SKIRSTYMAS.....	13
3.1. Rinkos dalyviai	13
3.2. Rinkos apimtis.....	13
3.3. Investicijos	14
4. GAMTINIŲ DUJŲ TIEKIMAS.....	16
4.1. Rinkos dalyviai	16
4.2. Didmeninė gamtinių dujų tiekimo rinka.....	17
Šaltinis: Komisija	17
4.3. Mažmeninė gamtinių dujų tiekimo rinka	17
4.4. Investicijos	21
4.5. Rinkos operatorių veikla	21

IVADAS

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija (toliau – Komisija) parengė 2013 m. IV ketv. gamtinių dujų rinkos stebėsenos ataskaitą. Ataskaita parengta pagal gamtinių dujų įmonių Komisijai pateiktą ataskaitą, Europos centrinio banko, Lietuvos banko duomenis.

Ataskaitoje nagrinėjamos gamtinių dujų importo, perdavimo, skirstymo bei tiekimo rinkos.

Esminiai 2013 m. IV ketv. įvykiai:

- Gamtinių dujų importo rinkoje veikiantys dalyviai 2013 m. IV ketv., palyginti su 2012 m. IV ketv., importavo 32,5 proc. mažiau gamtinių dujų, importo sąnaudos mažėjo 30,5 proc.
- Alternatyvių kuro rūšių (1 proc. sieringumo mazuto ir gazolio 0,1 proc.) kainų pokyčiai bei dolerio silpnėjimas lito atžvilgiu, palyginti su 2012 m. IV ketv., lėmė 9,9 proc. mažesnę svertinę gamtinių dujų importo kainą.
- 2013 m. IV ketv. gamtinių dujų tranzito apimtys, palyginti su 2012 m. IV ketv., mažėjo 8,1 proc., perdavimo Lietuvos vartotojams – 30,9 proc. Šie veiksniai nulėmė 15,0 proc. bendrų perdavimo apimčių mažėjimą.
- Pajamos iš gamtinių dujų perdavimo Lietuvos vartotojams veiklos 2013 m. IV ketv. siekė 30,0 mln. Lt ir, palyginti su 2012 m. IV ketv., mažėjo 8,9 proc.
- 2013 m. IV ketv. paskirstyta 22,5 proc. mažiau gamtinių dujų nei 2012 m. IV ketv. Didžiausią skirstymo rinkos dalį – 97,9 proc. – užėmė AB „Lietuvos dujos“.
- Skirstymo veiklos pajamos 2013 m. IV ketv. siekė 47,2 mln. Lt, t. y. 9,8 proc. mažiau nei 2012 m. IV ketv.
- Didmeninė gamtinių dujų tiekimo rinka ir toliau išlieka palyginti nedidelė: 2013 m. IV ketv. parduota 1,8 mln. m³ gamtinių dujų – 23,8 proc. mažiau nei 2012 m. IV ketv.
- 2013 m. IV ketv. pajamos už dujas, parduotas didmeninėje tiekimo rinkoje, siekė 2,5 mln. Lt ir, palyginti su 2012 m. IV ketv., buvo 23,5 proc. mažesnės.
- Mažmeninėje gamtinių dujų rinkoje 2013 m. IV ketv. patiekta 17,3 proc. mažiau dujų (377,8 mln. m³) nei 2012 m. IV ketv. Tiekimas nebuitiniams vartotojams 2013 m. IV ketv., palyginti su 2012 m. IV ketv., mažėjo 19,5 proc., buitiniams vartotojams – 2,2 proc.
- Mažmeninės gamtinių dujų tiekimo rinkos dalyvių pajamos iš buitiniams vartotojams patiektų dujų 2013 m. IV ketv. sudarė 72,9 mln. Lt ir, palyginti su 2012 m. IV ketv., buvo 2,5 proc. didesnės. Pajamos iš nebuitinių vartotojų segmento 2013 m. IV ketv. buvo 26,4 proc. mažesnės nei 2012 m. IV ketv. ir siekė 408,0 mln. Lt.

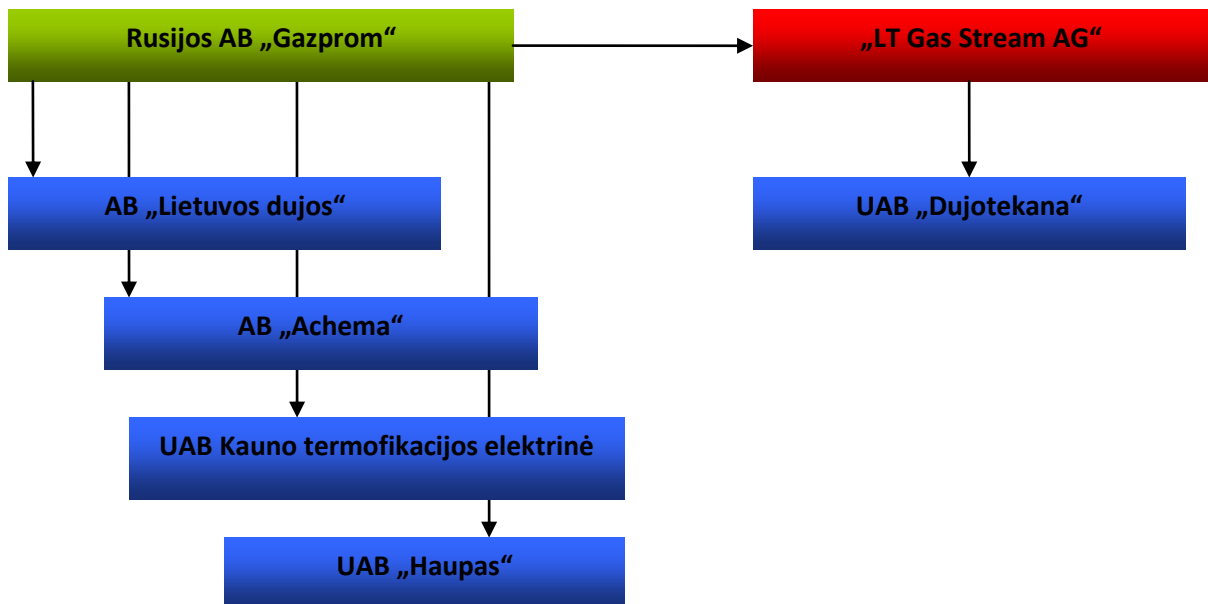
- 2013 m. IV ketv. gamtinių dujų biržose buvo sudarytas 101 sandoris, o suprekiautas gamtinių dujų kiekis sudarė 9,0 proc. nuo į Lietuvą importuoto gamtinių dujų kiekio.
- Perdavimo rinkoje 2013 m. IV ketv. buvo investuota 23,9 mln. Lt arba 31,6 mln. Lt mažiau nei 2012 m. IV ketv. Skirstymo rinkos investicijos 2013 m. IV ketv. siekė 12,5 mln. Lt, t. y. 27,9 proc. daugiau nei 2012 m. IV ketv. Tiekimo rinkoje 2013 m. IV ketv. investuota 77 mln. Lt (23,4 proc. mažiau palyginti su 2012 m. IV ketv.).
- 2013 m. spalio mėn. Komisija suderino AB „Lietuvos dujos“ investicijų projektą, skirtą skirstymo sistemos operatoriui atskirti, ir pritarė investicijoms, kurių preliminari vertė yra apie 2,24 mln. Lt.

1. GAMTINIŲ DUJŲ IMPORTAS

1.1. Rinkos dalyviai

2013 m. IV ketv. gamtinių dujų importo rinkoje veikė tie patys dalyviai, kaip ir 2013 m. III ketv. Gamtines dujas importavo AB „Lietuvos dujos“, UAB „Dujotekana“, UAB „Haupas“, AB „Achema“ ir UAB Kauno termofikacijos elektrinė. Gamtinės dujos į Lietuvą 2013 m. IV ketv. buvo importuojamos iš vienintelio išorinio tiekėjo – Rusijos AB „Gazprom“. UAB „Dujotekana“ dujas pirkė iš tarpininko „LT Gas Stream AG“, o ne tiesiogiai iš AB „Gazprom“.

1 pav. Gamtinių dujų importo į Lietuvą segmento dalyviai

Šaltinis: Komisija.

1.2. Rinkos apimtis

2013 m. IV ketv. į Lietuvą importuota 618 mln. m³ gamtinių dujų, t. y. 32,5 proc. mažiau nei 2012 m. IV ketv. (importuota 915,7 mln. m³ dujų) ir 31,1 proc. mažiau nei 2011 m. IV ketv. Visi gamtinių dujų importo rinkos dalyviai, išskyrus UAB Kauno termofikacijos elektrinę, 2013 m. IV ketv. importavo mažiau gamtinių dujų nei 2012 m. tuo pačiu laikotarpiu. 2013 m. IV ketv., palyginti su 2012 m. IV ketv., AB „Lietuvos dujos“ importuotų gamtinių dujų kiekiai mažėjo 28,2 proc., UAB „Haupas“ –37,3 proc., UAB „Dujotekana“ – 42,1 proc., AB „Achema“ – 48,6 proc. UAB Kauno termofikacijos elektrinės importuotų gamtinių dujų kiekis didėjo 44,7 proc.

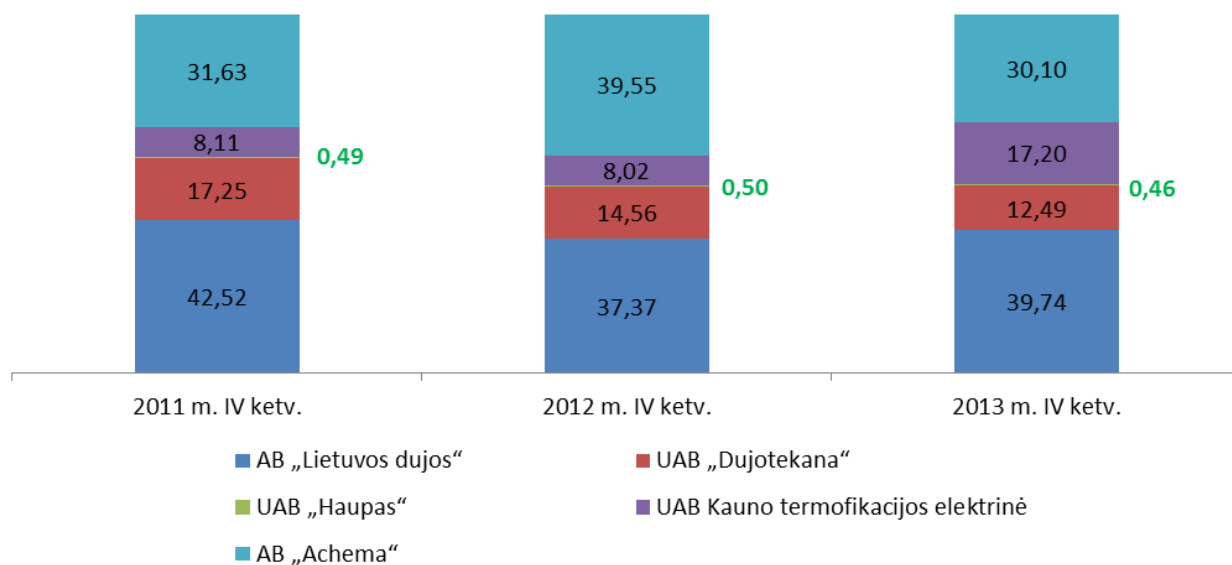
1 lentelė. Į Lietuvą importuotų gamtinių dujų kiekiai, tūkst. m³, 2011–2013 m. IV ketv.

Importuotojas	2013 m. IV ketv.	2012 m. IV ketv.	2013 m. IV ketv. pokytis, palyginti su 2012 m. IV ketv., proc.	2011 m. IV ketv.	2013 m. IV ketv. pokytis, palyginti su 2011 m. IV ketv., proc.
AB „Lietuvos dujos“	245 577,00	342 191,00	-28,23	381 434,00	-35,62
UAB „Dujotekana“	77 215,57	133 341,00	-42,09	154 758,00	-50,11
UAB „Haupas“	2865,80	4568,70	-37,27	4419,83	-35,16
UAB Kauno termofikacijos elektrinė	106 307,47	73 448,18	44,74	72 727,16	46,17
AB „Achema“	186 055,00	362 120,00	-48,62	283 704,00	-34,42
Iš viso:	618 020,84	915 668,88	-32,51	897 042,99	-31,10

Šaltinis: Komisija.

Vertinant rinką pagal importuotų gamtinių dujų kiekį, 2013 m. IV ketv. didžiausią importo rinkos dalį – 39,74 proc. – užėmė AB „Lietuvos dujos“ (rinkos dalis per metus padidėjo 2,37 procentinio punkto). UAB „Haupas“ ir UAB „Dujotekana“ rinkos dalys 2013 m. IV ketv., palyginti su 2012 m. tuo pačiu laikotarpiu, atitinkamai sumažėjo 0,04 ir 2,07 procentiniais punktais, AB „Achema“ – 9,44 procentinio punkto. UAB Kauno termofikacijos elektrinės užimama rinkos dalis padidėjo 9,18 procentinio punkto.

2 pav. Gamtinių dujų importo rinkos struktūra pagal importuotų gamtinių dujų kiekius, proc., 2011–2013 m. IV ketv.

Šaltinis: Komisija.

2013 m. IV ketv., palyginti su 2012 m. IV ketv., importuojamų gamtinių dujų įsigijimo sąnaudos mažėjo 30,5 proc., palyginti su 2011 m. IV ketv., – 35,53 proc.

2 lentelė. Į Lietuvą importuojamų gamtinių dujų įsigijimo sąnaudų dinamika, tūkst. Lt*, 2011–2013 m. IV ketv.

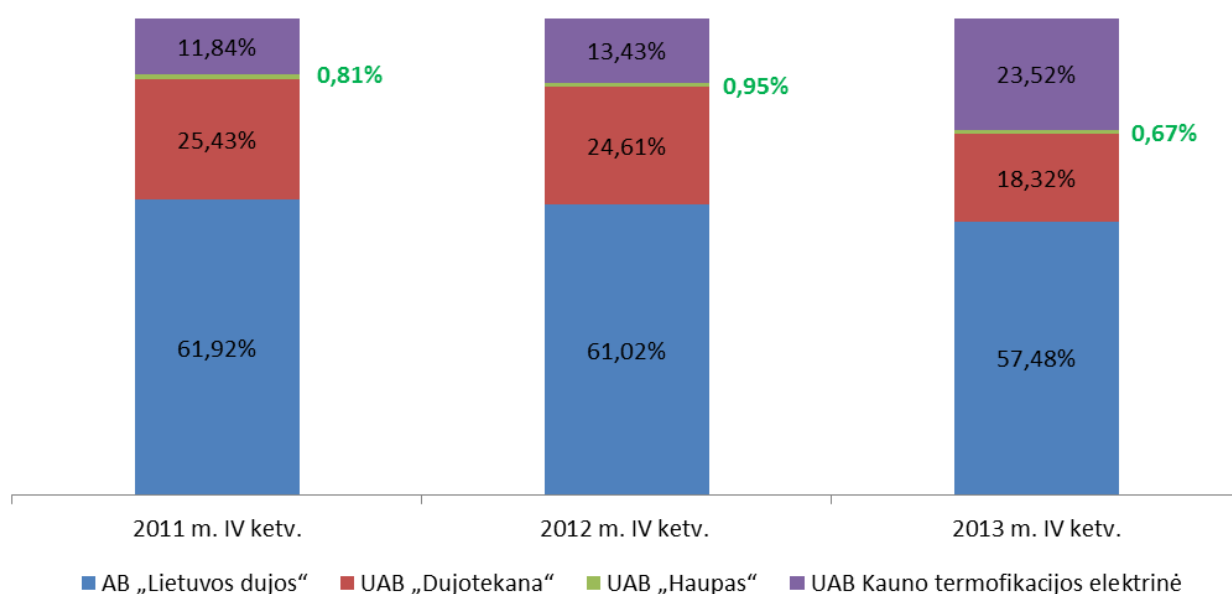
Importuotojas	2013 m. IV ketv.	2012 m. IV ketv.	2013 m. IV ketv. pokytis, palyginti su 2012 m. IV ketv., proc.	2011 m. IV ketv.	2013 m. IV ketv. pokytis, palyginti su 2011 m. IV ketv., proc.
AB „Lietuvos dujos“	288 208,00	440 283,00	-34,54	481 575,00	-40,15
UAB „Dujotekana“	91 863,00	177 554,00	-48,26	197 765,00	-53,55
UAB „Haupas“	3379,50	6833,50	-50,55	6268,00	-46,08
UAB Kauno termofikacijos elektrinė	117 923,01	96 881,36	21,72	92 071,08	28,08
Iš viso:	501 373,51	721 551,86	-30,51	777 679,08	-35,53

* - nevertinant AB „Achema“ importo sąnaudų.

Šaltinis: Komisija.

Vertinant rinką pagal importo sąnaudas, 2013 m. IV ketv. didžiausią importo rinkos dalį – 57,48 proc. – užėmė AB „Lietuvos dujos“ (rinkos dalis per metus mažėjo 3,5 procentinio punkto). UAB „Haupas“ ir UAB „Dujotekana“ elektrinė rinkos dalys mažėjo atitinkamai 0,27 ir 6,28 procentinio punkto. UAB Kauno termofikacijos elektrinės rinkos dalis augo 10,09 procentinio punkto.

3 pav. Gamtinių dujų importo rinkos struktūra pagal importo sąnaudas*, proc., 2011–2013 m. IV ketv.

*nevertinant AB „Achema“ importo sąnaudų.

Šaltinis: Komisija.

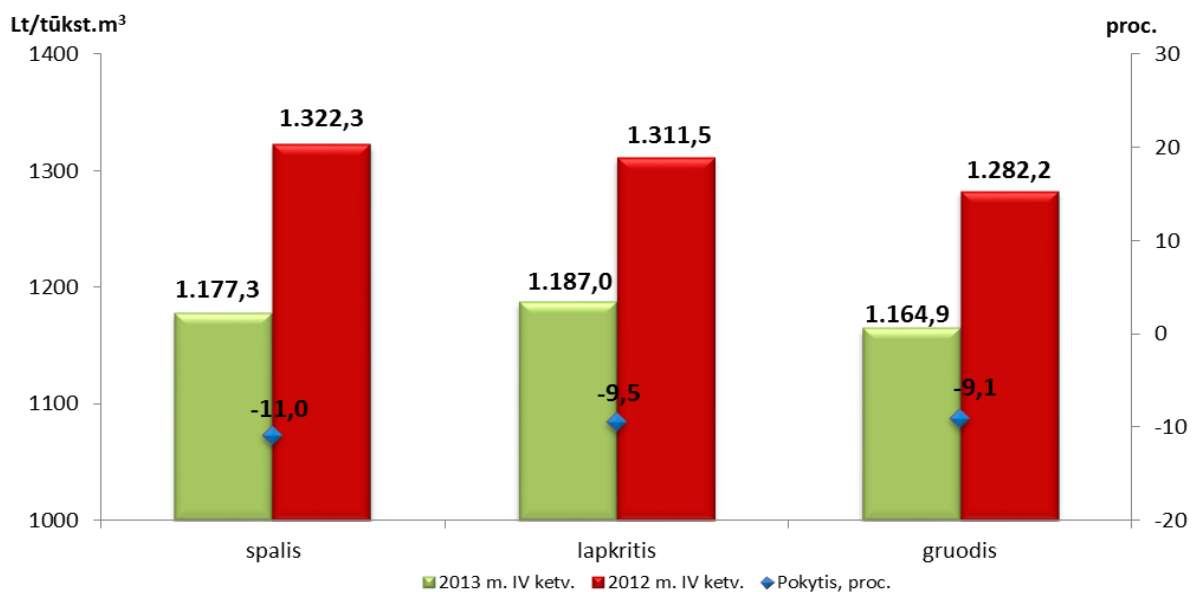
Importuojamų gamtinių dujų kaina tiesiogiai priklauso nuo alternatyvių kuro rūšių, t. y. 1 proc. sieringumo mazuto ir dyzelinio kuro (gazolio 0,1 proc.) kainos pasaulinėje rinkoje bei euro ir JAV dolerio kurso santykio. Palyginus 2013 m. IV ketv. alternatyvaus kuro rūšių kainas su 2012 m. IV ketv., 1 proc. sieringumo mazuto, priklausomai nuo mėnesio, kaina kito nuo -10,2 iki -6,3 proc., o dyzelinio kuro (gazolio 0,1 proc.) – nuo -4,1 iki -1,7 proc. JAV doleris 2013 m. spalio, lapkričio ir gruodžio mėn. buvo atitinkamai 4,7, 4,6 ir 4,3 proc. pigesnis lito atžvilgiu nei tuo pačiu praėjusių metų laikotarpiu. Minėti veiksniai lėmė, kad 2013 m. IV ketv. importuojamų gamtinių dujų kaina buvo 9,9 proc. mažesnė nei 2012 m. IV ketv. ir siekė 1176,4 Lt už tūkst. m³ (2012 m. IV ketv. vidutinė importuojamų dujų kaina buvo 1305,3 Lt už tūkst. m³).

3 lentelė. 1 proc. sieringumo mazuto ir dyzelinio kuro (gazolio 0,1 proc.) 6 mėn. kainos ir valiutų kursų santykio 2012–2013 m. IV ketv. palyginimas

Gamtinių dujų importo kainos veiksnys	Mėnuo	Kaina, JAV dol./t		Pokytis, proc.
		2013 m. IV ketv.	2012 m. IV ketv.	
1 proc. sieringumo mazutas	Spalis	604,82	673,52	-10,2
	Lapkritis	606,52	657,79	-7,8
	Gruodis	605,88	646,77	-6,3
Dyzelinis kuras (0,1)	Spalis	896,34	935,02	-4,1
	Lapkritis	907,85	932,56	-2,6
	Gruodis	916,97	932,74	-1,7
LT/JAV	Spalis	2,5312	2,6573	-4,7
	Lapkritis	2,5368	2,6590	-4,6
	Gruodis	2,5036	2,6169	-4,3

Šaltiniai: Europos Centrinis bankas, Lietuvos bankas, Komisija.

4 pav. Vidutinė gamtinių dujų importo kaina, Lt/tūkst. m³, 2012–2013 m.

Šaltinis: Komisija.

2. GAMTINIŲ DUJŲ PERDAVIMAS

2.1. Rinkos dalyviai

2013 m. IV ketv. gamtinių dujų perdavimo rinkoje veikė vienas operatorius – AB „Amber Grid“, kuriai Komisija terminuotą gamtinių dujų perdavimo licenciją išdavė 2013 m. liepos 18 d. Licencijuojamos veiklos teritorija apima visas 10 Lietuvos apskričių. Tranzito veikla, kaip tai nustatyta Gamtinių dujų įstatymo 20 straipsnyje, nėra licencijuojama, šią veiklą vykdo perdavimo tinklo operatorius AB „Amber Grid“.

2.2. Rinkos apimtis

Perdavimo sistemos operatorius 2013 m. IV ketv. transportavo 1276,2 mln. m³ gamtinių dujų, iš kurių 46,6 mln. m³, arba 3,7 proc. viso kiekio, teko buitiniams vartotojams, 566,7 mln. m³, arba 44,4 proc. – nebutiniams vartotojams, likusi 662,8 mln. m³ dalis – tranzitui. Palyginti su 2012 m. IV ketv., 2013 metų IV ketv. buvo transportuota 225,2 mln. m³ mažiau dujų.

2013 m. IV ketv., palyginti su 2012 m. IV ketv., gamtinių dujų tranzito dalis perdavimo rinkos struktūroje išaugo 11,1 procentinio punkto, tranzito apimtys kiekybine išraiška mažėjo 8,1 proc. Gamtinių dujų perdavimas Lietuvos vartotojams 2013 m. IV ketv. buvo 30,9 proc. mažesnis nei 2012 m. IV ketv. ir siekė 613,3 mln. m³ gamtinių dujų. Buitiniams vartotojams perduotų gamtinių dujų kiekis 2013 m. IV ketv. sudarė 3,7 proc., nebutiniams – 44,4 proc. viso Lietuvos vartotojams perduotų gamtinių dujų kiekio. 2013 m. IV ketv., palyginti su 2012 m. IV ketv., buitiniams gamtinių dujų vartotojams buvo perduota 1,0 mln. m³ (arba 2,3 proc.) daugiau gamtinių dujų, nebutiniams – 275,6 mln. m³ (arba 32,7 proc.) mažiau.

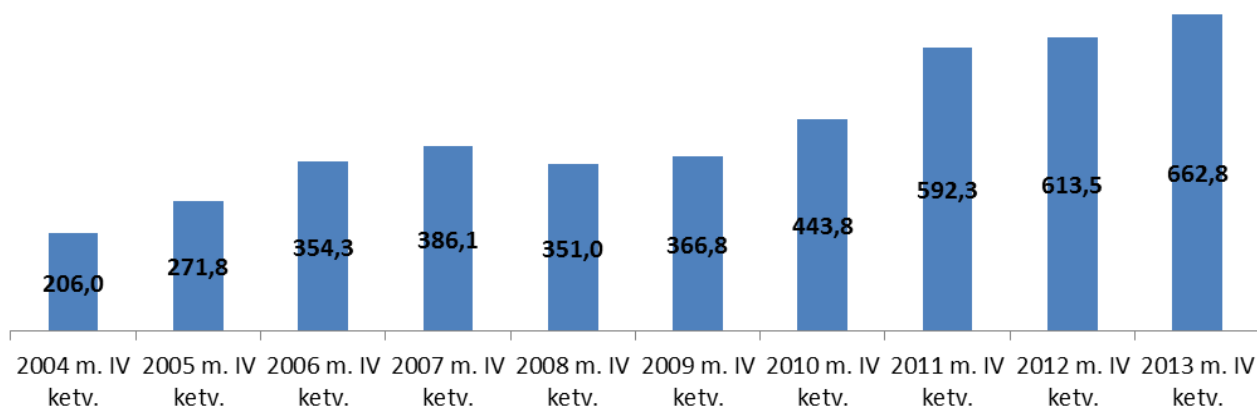
4 lentelė. Gamtinių dujų perdavimo apimtys, tūkst. m³, 2011–2013 m. IV ketv.

Perdavimas	2013 m. IV ketv.	2012 m. IV ketv.	2013 m. IV ketv. pokytis, palyginti su 2012 m. IV ketv., proc.	2011 m. IV ketv.	2013 m. IV ketv. pokytis, palyginti su 2011 m. IV ketv., proc.
<i>Perdavimas LT vartotojams</i>	613 336	887 874	-30,92	872 939	-29,74
Buitiniai vartotojai	46 641	45 616	2,25	47 353	-1,50
Nebutiniai vartotojai	566 695	842 258	-32,72	825 586	-31,36
<i>Tranzitas</i>	662 842	613 484	8,05	592 305	11,91
Iš viso:	1 276 178	1 501 358	-15,00	1 465 244	-12,90

Šaltinis: Komisija.

Gamtinių dujų perdavimo veiklos pajamos 2013 m. IV ketv., palyginti su 2012 m. IV ketv., buvo 8,9 proc. mažesnės. Pajamos už gamtinių dujų perdavimą Lietuvos vartotojams 2013 m. IV ketv. siekė 30,0 mln. Lt.

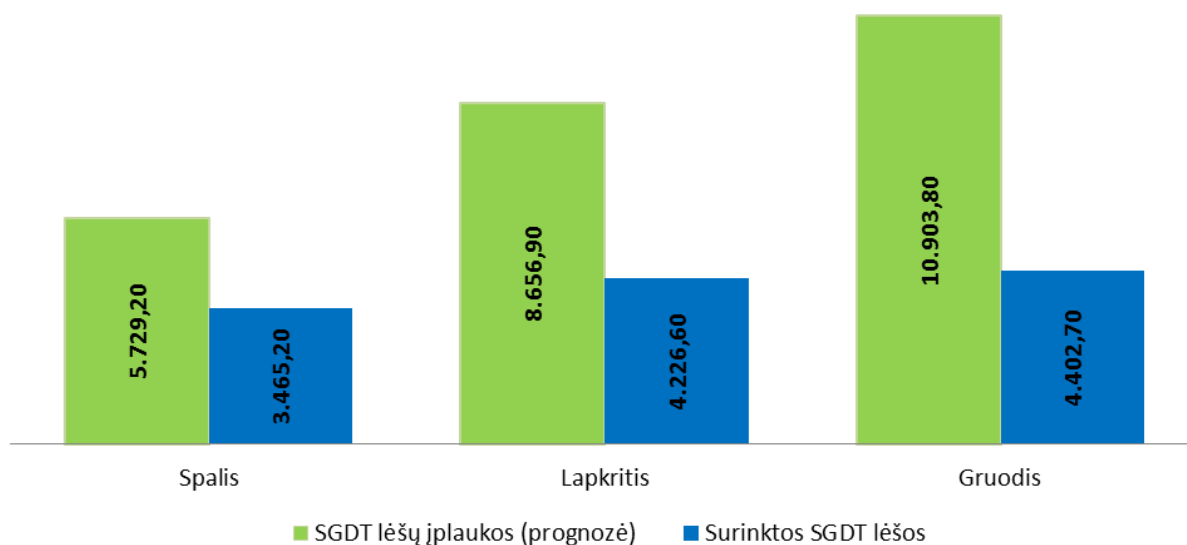
5 pav. **Gamtinių dujų tranzito dinamika, mln. m³, 2004–2013 m. IV ketv.**

Šaltinis: Komisija.

2012 m. spalio 9 d. Komisija priėmė nutarimą Nr. O3-294 „Dėl suskystintų gamtinių dujų terminalo (toliau – SGDT), jo infrastruktūros ir jungties įrengimo bei eksploatavimo sąnaudoms ar jų daliai kompensuoti skirtų lėšų administravimo tvarkos aprašo patvirtinimo“. SGDT lėšų administratoriaus funkcijas vykdo AB „Amber Grid“, kuris 2013 m. IV ketv. surinko 12,1 mln. SGDT lėšų, t. y. 52,2 proc. mažiau negu buvo planuota.

6 pav. **SGDT prognozuojamos ir surinktos lėšos, 2013 m. IV ketv., tūkst. Lt be PVM**

Šaltiniai: Komisija, AB „Amber Grid“.

2.3. Investicijos

Į gamtinių dujų perdavimo veiklą 2013 m. IV ketv., palyginti su 2012 m. IV ketv., buvo investuota 56,9 proc. mažiau – 23,9 mln. Lt. Magistralinio dujotiekio nuo atšakos Tauragės DSS iki atšakos į Šilutės DSS statybai buvo skirta 4,6 mln. Lt (arba 19,0 proc. visų 2013 m. IV ketv. perdavimo veiklos investicijų), magistralinio dujotiekio nuo atšakos į Šilutės DSS iki atšakos į Klaipėdos DSS-2, atšakos į Klaipėdos DSS-2 statybai – 4,4 mln. Lt (18,5 proc. visų ketvirčio perdavimo veiklos investicijų).

5 lentelė. **Investicijos į gamtinių dujų perdavimo veiklą, 2012–2013 m. IV ketv.**

	2013 m. IV ketv.	2012 m. IV ketv.	Pokytis, tūkst. Lt	Pokytis, proc.
Investicijos, tūkst. Lt	23 892,0	55 467,0	-31.575,0	56,9

Šaltinis: Komisija.

3. GAMTINIŲ DUJŲ SKIRSTYMAS

3.1. Rinkos dalyviai

Komisijos išduotas gamtinių dujų skirstymo veiklos licencijas 2013 m. IV ketv. pabaigoje turėjo ir veiklą vykdė šešios įmonės. Skirstymo rinkos dalyvių skaičius 2013 m. IV ketv., palyginti su 2013 m. III ketv., nepakito.

6 lentelė. Įmonės, turinčios gamtinių dujų skirstymo licencijas, 2013 m. IV ketv.

Eilės Nr.	Įmonės pavadinimas	Veiklos vykdymas
1	AB „Lietuvos dujos“	Taip
2	AB agrofirma „Josvainiai“	Taip
3	UAB „Intergas“	Taip
4	UAB „Fortum Heat Lietuva“	Taip
5	UAB „Druskininkų dujos“	Taip
6	AB „Achema“	Taip

Šaltinis: Komisija.

3.2. Rinkos apimtis

2013 m. IV ketv. gamtinių dujų skirstymo sistema buvo transportuota 238,5 mln. m³ gamtinių dujų. Palyginti su tuo pačiu praėjusių metų laikotarpiu, 2013 m. IV ketv. paskirstytų gamtinių dujų apimtis mažėjo 22,5 proc., palyginti su 2011 m. IV ketv., – 22,0 proc.

Buitiniams vartotojams 2013 m. IV ketv. buvo paskirstyta 46,7 mln. m³ gamtinių dujų, t. y. 19,6 proc. iš viso paskirstytų dujų kiekio. Buitiniams vartotojams paskirstytų gamtinių dujų kiekis 2013 m. IV ketv., palyginti su 2012 m. IV ketv., padidėjo 2,2 proc. ir gamtinių dujų skirstymo rinkos struktūroje užėmė 4,7 procentinio punkto mažesnę rinkos dalį negu 2012 m. IV ketv. Nebuitiniams vartotojams 2013 m. IV ketv. paskirstyta 191,8 mln. m³ gamtinių dujų, t. y. 80,4 proc. viso paskirstytų dujų kiekio. Palyginti su 2012 m. IV ketv., 2013 m. IV ketv. nebuitiniams vartotojams paskirstytų gamtinių dujų kiekis sumažėjo 26,8 proc. Gamtinių dujų skirstymo rinkos struktūra pagal skirstymo veiklos licencijas turinčių įmonių paskirstytą dujų kiekį 2013 m. IV ketv. išliko panaši kaip ir 2012 m. IV ketv. – didžiausią skirstymo rinkos dalį užima AB „Lietuvos dujos“. Ši įmonė ketvirtąjį 2013 metų ketvirtį paskirstė 233,4 mln. m³ dujų, arba 97,9 proc. viso paskirstytų gamtinių dujų kiekio. Rinkos dalyvių paskirstytų gamtinių dujų kiekiai pateikti 7 lentelėje.

2013 m. IV ketv. skirstymo veiklos pajamos sudarė 47,2 mln. Lt ir, palyginti su 2012 m. IV ketv., buvo 9,8 proc. (arba 5,1 mln. Lt) mažesnės, o, palyginti su 2011 m. IV ketv., 2,0 proc.

mažesnės. Pajamos, gautos iš buitinių vartotojų, 2013 m. IV ketv. sudarė 15,3 mln. Lt ir buvo 1,6 proc. didesnės nei 2012 m. IV ketvirtį. Pajamos iš skirstymo veiklos nebuitiniams vartotojams 2013 m. IV ketv., palyginti su 2012 m. IV ketv., mažėjo 14,4 proc. ir sudarė 31,9 mln. Lt.

7 lentelė. **Gamtinių dujų skirstymo rinkos apimtys, 2012–2013 m. IV ketv., tūkst. m³**

Įmonė	Iš viso			Buitiniai vartotojai			Nebuitiniai vartotojai		
	2013 m. IV ketv.	2012 m. IV ketv.	Pokytis, proc.	2013 m. IV ketv.	2012 m. IV ketv.	Pokytis, proc.	2013 m. IV ketv.	2012 m. IV ketv.	Pokytis, proc.
AB „Lietuvos dujos“	233 417,00	299 283,00	-22,01	46 641,00	45 616,00	2,25	186 776,0	253 667,0	-26,37
AB agrofirma „Josvainiai“	688,00	678,50	1,40	11,3	13,2	-14,39	676,70	665,30	1,71
UAB „Intergas“	3409,28	6190,47	-44,93	17,512	29,727	-41,09	3.391,77	6160,74	-44,95
UAB „Druskininkų dujos“	59,61	64,47	-7,54	38,19	37,48	1,89	21,42	26,99	-20,64
UAB „Fortum Heat Lietuva“	947,09	1482,7	-36,12	1,192	1,687	-29,34	945,898	1481,013	-36,13
Iš viso:	238 520,98	307 699,14	-22,48	46 709,19	45 698,09	2,21	191 811,8	262 001,1	-26,79

Šaltinis: Komisija.

3.3. Investicijos

2013 m. IV ketv. gamtinių dujų skirstymo rinkos dalyviai į skirstymo veiklą investavo 12,5 mln. Lt, t. y. 27,9 proc. mažiau nei 2012 m. IV ketv., kai skirstymo veiklos investicijos siekė 17,3 mln. Lt. 2013 m. IV ketv. buvo prijungti 975 nauji vartotojai – 9,6 proc. daugiau nei 2012 m. IV ketv. Nutiesto dujotiekio ilgis 2013 m. IV ketv. siekė 37,6 km.

8 lentelė. **Gamtinių dujų skirstymo investicinės veiklos rodiklių palyginimas, tūkst. Lt, 2011–2013 m. IV ketv.**

Investicijos	2013 m. IV ketv.	2012 m. IV ketv.	2013 m. IV ketv. pokytis, palyginti su 2012 m. IV ketv., proc.	2011 m. IV ketv.	2013 m. IV ketv. pokytis, palyginti su 2011 m. IV ketv.
AB „Lietuvos dujos“	12 362,00	17 305,00	-28,56	15.550,00	0,79 kartų
UAB „Intergas“	116	11	954,55	2,00	58 kartais
UAB „Fortum Heat Lietuva“	0	0		7,2	
Iš viso:	12 478,00	17 316,00	-27,94	15.559,20	0,80 kartų
Nutiestas dujotiekių ilgis					
AB „Lietuvos dujos“	37,6	44,2	-14,93	26	1,45 kartų
Iš viso:	37,6	44,2	-14,93	26	44,62
Prijungta naujų vartotojų					
AB „Lietuvos dujos“	974	888	9,68	860	1,13 kartų
UAB „Druskininkų dujos“	0	0		0	
UAB „Intergas“	1	2		2	0,5 kartų
Iš viso:	975	890	9,55	862	1,13

Šaltinis: Komisija.

2013 m. spalio mėn. Komisija suderino AB „Lietuvos dujos“ investicijų projektą, skirtą skirstymo sistemos operatoriui atskirti, ir pritarė investicijoms, kurių preliminari vertė yra apie 2,24 mln. Lt.

4. GAMTINIŲ DUJŲ TIEKIMAS

4.1. Rinkos dalyviai

2013 m. IV ketv. pabaigoje gamtinių dujų tiekimo licencijas turėjo 28 gamtinių dujų tiekimo įmonės, t. y. 4 daugiau negu 2013 m. III ketv. Gamtinių dujų tiekimo veiklą 2013 m. IV ketv. vykdė 12 įmonių.

9 lentelė. Licencijuotos gamtinių dujų tiekimo įmonės, 2013 m. IV ketv.

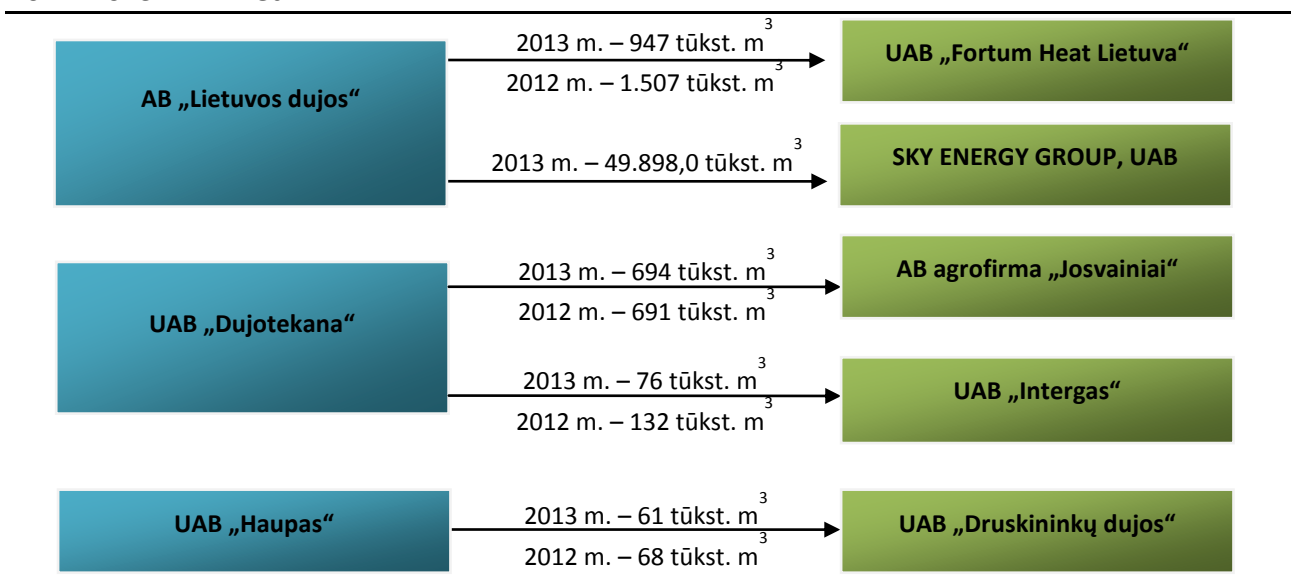
Eil. Nr.	Įmonės pavadinimas	Veiklos vykdymas
1	AB „Lietuvos dujos“	Vykdė
2	AB agrofirma „Josvainiai“	Vykdė
3	UAB „Prekybos namai Giro“	Nevykdė
4	UAB „Dujotekana“	Vykdė
5	Bendra Lietuvos ir Rusijos įmonė UAB „Stella Vitae“	Nevykdė
6	AB „Achema“	Vykdė
7	UAB „Intergas“	Vykdė
8	UAB „Haupas“	Vykdė
9	UAB „Druskininkų dujos“	Vykdė
10	UAB Kauno termofikacijos elektrinė	Vykdė
11	UAB „Fortum Heat Lietuva“	Vykdė
12	UAB „Imlitex“	Nevykdė
13	Lietuvos energija, AB	Nevykdė
14	Baltic Energy Services, UAB	Nevykdė
15	Enefit UAB	Nevykdė
16	SKY ENERGY GROUP, UAB	Vykdė (nuo 2013-12-16 sustabdyta licencija, nuo 2014-02-04 licencija panaikinta)
17	UAB „Grata group“	Vykdė
18	UAB „Dolaurus“	Nevykdė
19	AB „Panevėžio energija“	Nevykdė
20	UAB „SBE Energy“	Nevykdė
21	UAB „SOGA Baltic Oil“	Nevykdė
22	Energijos tiekimas UAB	Nevykdė
23	AB „Šiaulių energija“	Vykdė
24	UAB „Energijos kodas“	Nevykdė
25	UAB Energijos tiekimo centras	Nevykdė
26	UAB „ELDU“	Nevykdė
27	UAB „Elsonta“	Nevykdė
28	UAB LITGAS	Nevykdė

Šaltinis: Komisija.

4.2. Didmeninė gamtinių dujų tiekimo rinka

2013 m. IV ketv. rinkoje parduota 1,8 mln. m³ gamtinių dujų, t. y. beveik 23,8 proc. mažiau nei 2012 m. IV ketv. ir 7,1 proc. nei 2011 m. IV ketv. Vertine išraiška 2013 m. IV ketv. pardavimai didmeninėje dujų rinkoje sudarė 2,5 mln. Lt, t. y. 23,5 proc. mažiau negu 2012 m. IV ketv. (11,8 proc. mažiau nei 2011 m. IV ketv.)

7 pav. Didmeninės rinkos dalyviai ir didmeninėje rinkoje parduotų gamtinių dujų apimtys, 2012–2013 m. IV ketv.

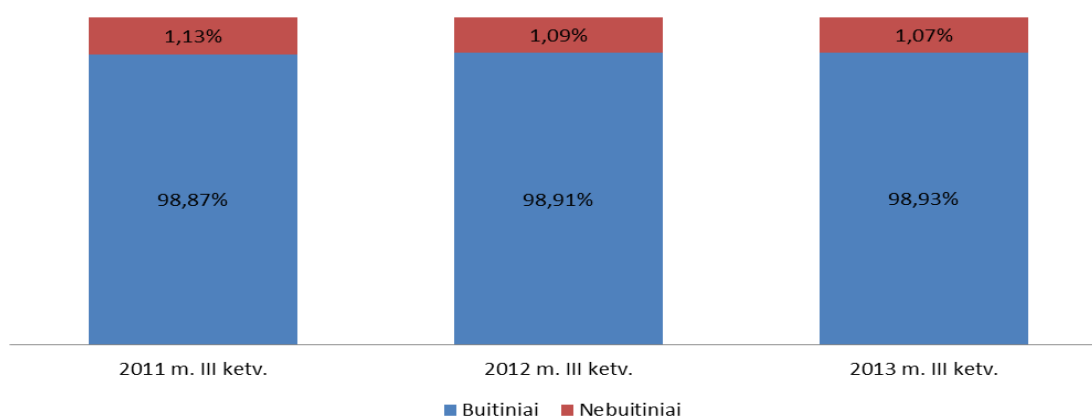

Šaltinis: Komisija

4.3. Mažmeninė gamtinių dujų tiekimo rinka

2013 m. IV ketv. Lietuvoje buvo 561,7 tūkst. gamtinių dujų vartotojų, iš kurių 555,2 tūkst. – būtiniai ir 6,5 tūkst. – nebūtiniai. Rinkos struktūra pagal vartotojų skaičių 2011–2013 m. beveik nekito.

8 pav. Rinkos struktūra pagal vartotojus, proc., 2011–2013 m. IV ketv.

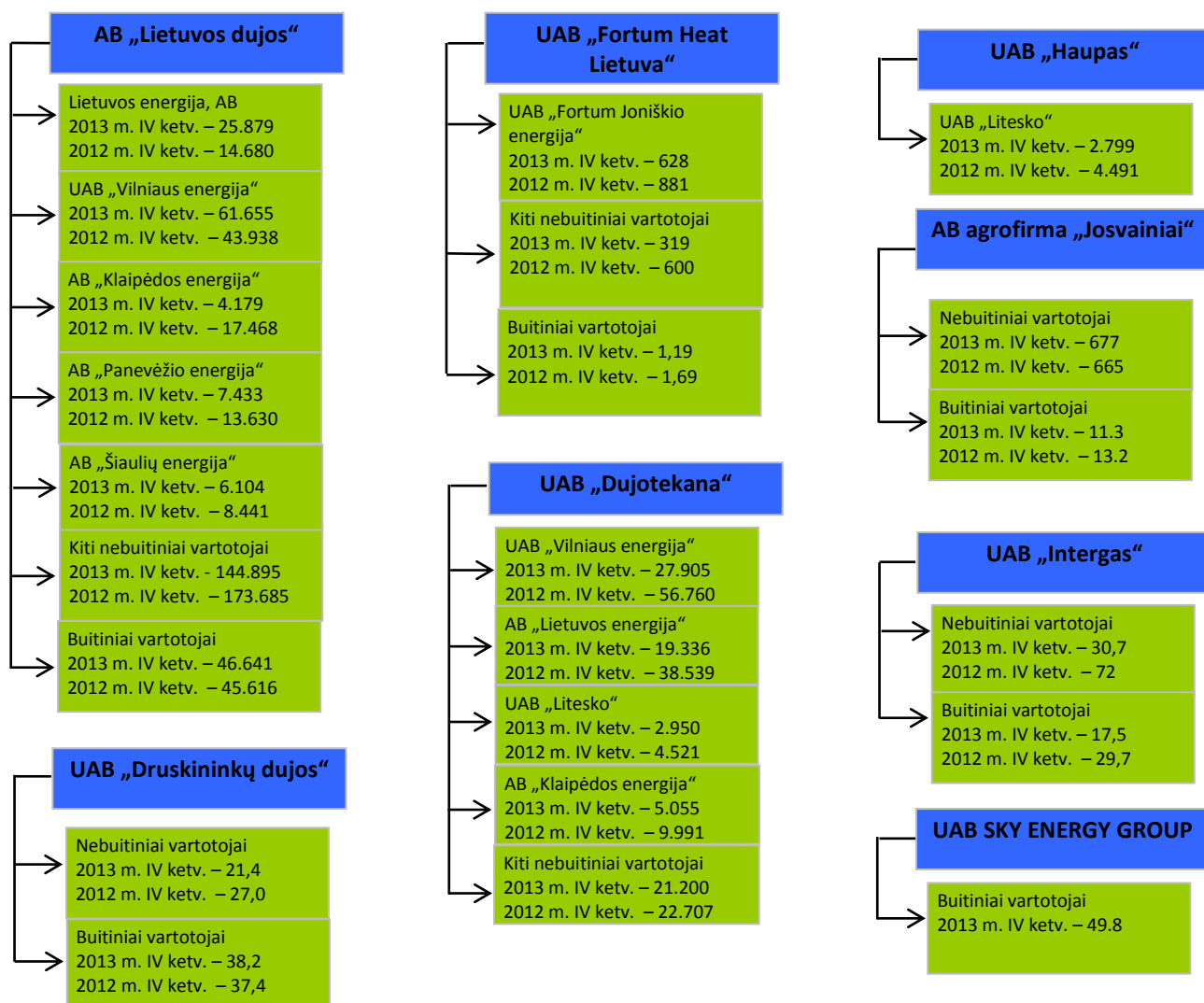

Šaltinis: Komisija.

2013 m. IV ketv. pabaigoje gamtines dujas tiekė: AB „Lietuvos dujos“, UAB „Dujotekana“, UAB „Haupas“, UAB „Fortum Heat Lietuva“, UAB „Druskininkų dujos“, AB agrofirma „Josvainiai“, UAB „Intergas“ ir SKY ENERGY GROUP, UAB.

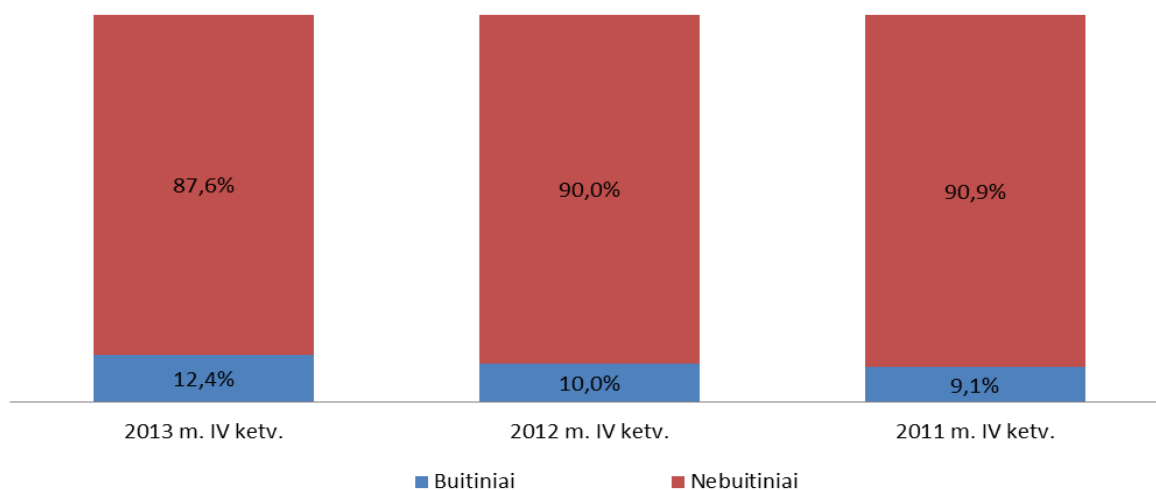
2013 m. IV ketv. mažmeninėje gamtinių dujų tiekimo rinkoje parduota 377,8 mln. m³ gamtinių dujų, t. y. 17,3 proc. mažiau negu 2012 m. IV ketv. (27,5 proc. mažiau nei 2011 m. IV ketv.). Tam įtaką turėjo 19,5 proc. sumažėję pardavimai nebutiniams vartotojams (pardavimai buitiniams vartotojams didėjo 2,2 proc.). 2013 m. IV ketv., palyginti su 2013 m. III ketv., pardavimų koncentracija mažmeninėje dujų rinkoje išliko beveik nepakitusi: 98,8 proc. mažmeninės tiekimo rinkos užėmė AB „Lietuvos dujos“ ir UAB „Dujotekana“ (2012 m. IV ketv. – 98,5 proc.), 1,2 proc. – kiti rinkos dalyviai. 2013 m. IV ketv. UAB „Dujotekana“ ir AB „Lietuvos dujos“ užimamos mažmeninės gamtinių dujų tiekimo rinkos dalys sudarė atitinkamai 20,2 ir 78,6 proc.

9 pav. Mažmeninės gamtinių dujų tiekimo rinkos struktūra, 2013 m. IV ketv.

2013 m. IV ketv. mažmeninės gamtinių dujų tiekimo rinkos struktūroje pagal nupirktus kiekius buitiniams vartotojams tenkanti rinkos dalis sudarė 12,4 proc. ir, palyginti su 2012 m. IV ketv., padidėjo 2,4 procentinio punkto. Nebuitinių vartotojų rinkos dalis 2013 m. IV ketv. sudarė 87,6 proc.

10 pav. Rinkos struktūra pagal nupirktus gamtinių dujų kiekius, proc., 2011-2013 m. IV ketv.

Šaltinis: Komisija.

Buitinių vartotojų segmentas:

2013 m. IV ketv. mažmeninėje rinkoje dujas buitiniams vartotojams tiekė 6 įmonės. Dujos buvo tiekiamos 555,2 tūkst. buitinių vartotojų, kurių skaičius, palyginti su 2013 m. III ketv., augo 0,04 proc.

2013 m. IV ketv. buitiniai vartotojai suvartojo 46,8 mln. m³ gamtinių dujų, t. y. 2,3 proc. daugiau negu 2012 m. IV ketv. Buitiniai vartotojai ketvirtąjį šių metų ketvirtį už gamtines dujas sumokėjo 72,9 mln. Lt, t. y. 2,5 proc. daugiau nei 2012 m. IV ketv., kai už dujas buvo sumokėta 71,2 mln. Lt.

AB „Lietuvos dujos“ ir toliau išlieka pagrindine gamtinių dujų tiekėja buitiniams vartotojams: 2013 m. IV ketv. šios įmonės užimama rinkos dalis sudarė 99,8 proc. pardavimų.

10 lentelė. **Gamtinių dujų kiekio, pajamų bei rinkos dalių buitiniams vartotojams palyginimas, 2012–2013 m. IV ketv.**

Tiekėjas	Kiekiai, tūkst. m ³			Pajamos, tūkst. Lt			Segmento dalis pagal kiekius, proc.	
	2012 m. IV ketv.	2013 m. IV ketv.	Pokytis, proc.	2012 m. IV ketv.	2013 m. IV ketv.	Pokytis, proc.	2012 m. IV ketv.	2013 m. IV ketv.
AB „Lietuvos dujos“	45 616,00	46 641,00	2,25	71 044,40	72 813,30	2,49	99,82	99,75
UAB „Fortum Heat Lietuva“	1,687	1,192	-29,34	2,701	0,227	-91,60	0,0037	0,0025
UAB „Intergas“	29,727	17,512	-41,09	37,9	24,4	-35,62	0,0651	0,0375
AB agrofirma „Josvainiai“	13,2	11,3	-14,39	22,66	17,688	-21,94	0,0289	0,0242
UAB „Druskininkų dujos“	37,42	38,19	2,06	88,59	79,38	-10,40	0,0819	0,0817
UAB SKY ENERGY GROUP		49,798			60,635		0,0000	0,1065
Iš viso:	45 698,03	46 758,99	2,32	71 196,25	72 995,63	2,53	100,00	100,00

Šaltinis: Komisija.

Nebuitinių vartotojų segmentas:

Nebuitiniams vartotojams gamtines dujas mažmeninėje rinkoje 2013 IV ketv., kaip ir 2013 m. III ketv., tiekė tos pačios 7 įmonės.

2013 m. IV ketv. nebutiniai vartotojai nupirko 331,1 mln. m³ dujų. Palyginti su 2012 m. IV ketv., šis kiekis sumažėjo 19,5 proc. Nebuitiniai vartotojai 2013 m. IV ketv. už dujas sumokėjo 408,0 mln. Lt, t. y. 26,4 proc. mažiau nei 2012 m. IV ketv. (553,9 mln. Lt).

Pagrindinę nebutinių vartotojų rinkos dalį, vertinant pagal parduotų gamtinių dujų kiekį, ir toliau užima AB „Lietuvos dujos“: 2013 m. IV ketv., palyginti su 2012 m. IV ketv., įmonės užimama rinkos dalis padidėjo 9,4 procentinio punkto ir siekė 75,6 proc. UAB „Dujotekana“ užimama rinkos dalis 2013 m. IV ketv., palyginti su 2012 m. IV ketv., sumažėjo 9,1 procentinio punkto ir siekė 23,1 proc.

11 lentelė. **Gamtinių dujų kiekio, pajamų bei rinkos dalių nebutiniams vartotojams palyginimas, 2012–2013 m. IV ketv.**

Tiekėjas	Kiekiai, tūkst. m ³			Pajamos, tūkst. Lt			Segmento dalis pagal kiekius, proc.	
	2012 m. IV ketv.	2013 m. IV ketv.	Pokytis, proc.	2012 m. IV ketv.	2013 m. IV ketv.	Pokytis, proc.	2012 m. IV ketv.	2013 m. IV ketv.
AB „Lietuvos dujos“	271 842,33	250 145,30	-7,98	361 767,70	306 557,95	-15,26	66,13	75,56
UAB „Dujotekana“	132 518,00	76 445,57	-42,31	181 910,00	94 937,00	-47,81	32,24	23,09
UAB „Haupas“	4490,8	2799,3	-37,67	7140	4095,1	-42,65	1,09	0,85
UAB „Fortum Heat Lietuva“	1481,013	947,09	-36,05	2023,888	1423,434	-29,67	0,36	0,29
AB „Intergas“	72,02	30,747	-57,31	100,4	36,8	-63,35	0,02	0,01
AB agrofirma „Josvainiai“	665,3	676,7	1,71	968,86	914,343	-5,63	0,16	0,20
UAB „Druskininkų dujos“	26,99	21,42	-20,64	54,37	38,95	-28,36	0,01	0,01
Iš viso:	411 096,45	331 066,13	-19,47	553 965,22	408 003,57	-26,35	100,00	100,00

Šaltinis: Komisija.

4.4. Investicijos

2013 m. IV ketv. įmonės, užsiimančios gamtinių dujų tiekimo veikla, į gamtinių dujų tiekimo veiklą investavo 77 mln. Lt, o tai 23,4 proc. mažiau palyginti su atitinkamu 2012 metų laikotarpiu.

12 lentelė. **Gamtinių dujų tiekimo įmonių investicijos, tūkst. Lt, 2012–2013 m. IV ketv.**

Įmonė	2013 m. IV ketv.	2012 m. IV ketv.	2013 m. IV ketv. pokytis, palyginti su 2012 m. IV ketv., proc.
AB „Lietuvos dujos“	77	87	-11,5
UAB „Haupas“	0	1,5	
UAB „Dujotekana“	0	12	
UAB „Fortum Heat Lietuva“	0	0	
Iš viso:	77	100,5	-23,4

Šaltinis: Komisija.

4.5. Rinkos operatorių veikla

2013 m. IV ketv. pabaigoje gamtinių dujų biržose, kurių operatoriai yra BALTPPOOL UAB ir UAB GET Baltic, buvo registruota 26 dalyvių. 2013 m. IV ketv. biržose sudarytas 101 sandoris – suprekiauta 55911,1 tūkst. m³ gamtinių dujų, kurių vidutinė kaina lygi 1153,57 Lt/tūkst. m³.

13 lentelė. **Gamtinių dujų biržų veikla, 2013 m. IV ketv.**

Biržos operatorius	Biržos dalyvių skaičius	Įvykdytų sandorių skaičius	Suprekiautas kiekis, tūkst. m ³
BALTPPOOL UAB	4	0	0
UAB GET Baltic	22	101	55911,1
Iš viso:	26	101	55911,1

Šaltinis: Komisija.